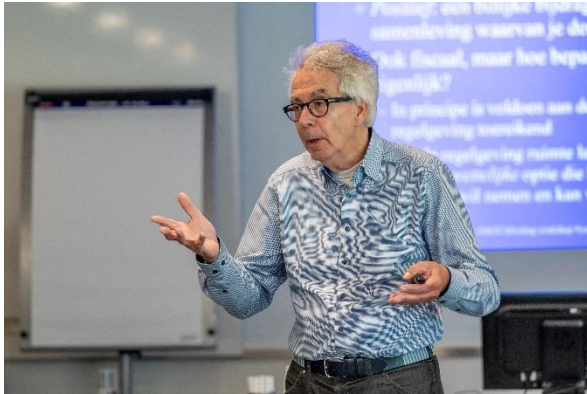

Workshop 1: Democracy, taxes and solidarity

Professor Richard Happé, emeritus hoogleraar Belastingrecht, schetst de ontwikkelingen in het vak van de fiscalist. Ooit ging de discussie over het vinden van de mazen in de wet en het dichtend ertan. Tegenwoordig gaat de discussie veel meer over *fair share*. Ondernemingen dienen ook in hun fiscale gedrag en de strategische keuzes die ze daarbij maken, na te gaan of en in hoeverre ze met een eerlijke belastingafdracht een bijdrage leveren aan de democratische samenleving. ‘Als je duurzaamheid centraal stelt in je strategie, dan kun je niet aan agressieve taxplanning doen’, zo luidt de stelling die Happé voorlegt aan de deelnemers van de workshop. De opinies zijn verdeeld, er volgt een verhitte discussie. De overheid is er nu eenmaal om duidelijke en deugdelijke wetten te maken en te handhaven, zo wordt opgemerkt. Dat maakt de overheid voorspelbaar en zorgt voor rechtszekerheid en rechtvaardigheid. De verantwoordelijkheid voor een effectieve belastingheffing kan niet bij de onderneming en de burger gelegd worden. ‘Overheid, wees overheid’, zo sprak een deelnemer. Happé stelt daartegenover dat de overheid natuurlijk verantwoordelijk is voor kwalitatief goede wetgeving, maar dat dat nog niet wil zeggen dat de onderneming het op fiscaal terrein zonder moreel kompas kan stellen. ‘Houd je aan de geest van de wet.’

Moreel inconsequent?

Het blijft dan ook de vraag hoe het onderschrijven van de SDG's valt te verenigen met agressieve belastingontwijking. Dat zou je immers ‘moreel inconsequent’ kunnen noemen. ‘Door agressieve taxplanning onthoud je de overheid middelen om het realiseren van de SDG's te financieren’, licht Happé toe tijdens de plenaire terugkoppeling. Ook de zaal mag zich vervolgens uitspreken over de stelling: ‘Ondernemingen die de SDG's onderschrijven mogen geen belasting ontwijken.’ Driekwart is het daarmee eens, een kwart dus niet. Interessant: hoe jonger de deelnemers, hoe vaker ze de stelling steunen. Een van de deelnemers brengt een belangrijke nuancering aan: ‘Helemaal geen belasting ontwijken: dat staat ver af van de werkelijkheid. Elk bedrijf heeft nu eenmaal een taxplanner die is gericht op fiscale optimalisatie, binnen de wettelijke kaders. Het gaat dus veel meer om de vraag: hoe v^{er} ga je erin? Het is een graduele discussie.’